

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО

освітньо-наукової програми **доктор філософії PhD**
(назва освітнього рівня)

галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **011 Освіта, педагогічні науки**
(код і назва спеціальності)

Київ 2020

I. Опис дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва)	Кількість кредитів – 3		Методи навчання: словесні – лекція, пояснення, бесіда; практичні – виконання практичних завдань, розробка схем, таблиць; самостійне вивчення теоретичного матеріалу, конспектування джерел та їх аналіз, розробка структурно-логічних схем, таблиць. Форми поточного контролю – усне опитування, виконання завдань, перевірка самостійної роботи. Модульний контроль – письмова модульна контрольна робота. Форма підсумкового контролю Залік
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки (код, назва)	Загальна кількість годин – 90		
Освітній рівень (доктора філософії)	<i>Денна</i>	<i>Заочна (вечірня)</i>	
	Лекції:		
	20	20	
Нормативна/вибіркова	Семінарські (практичні) заняття:		
	20	20	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом -III	Лабораторні заняття:		
	-	-	
Семестр 5	Індивідуальна робота:		
	-	-	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота 5	Самостійна робота:		
	50	50	
Мова навчання - українська	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		

Предмет вивчення навчальної дисципліни – академічна доброчесність як складова академічної культури, особливості української наукової мови, складові культури усного й писемного мовлення, зразки різних видів академічного письма, стилі мови і мовлення, нормативність спілкування.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Академічне письмо» тісно пов'язаний із сучасною українською літературною мовою, українською мовою за професійним спрямуванням, стилістикою, риторикою, культурою мовлення.

Мета: формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності для забезпечення ефективного письмового спілкування в професійному середовищі, здатності до самооцінки, саморозвитку та самостійної наукової діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- сформуванню у студентів основи наукової етики, академічної доброчесності як складової академічної культури, творчої роботи з джерелами, недопустимість плагіату;
- уміння створювати українською мовою зразки різних видів академічного письма за фаховою тематикою (наукові статті, авторські тези доповідей, анотації, авторські анотації, реферати, курсові й магістерські роботи);

- визначати ключові слова, дослідити тему, довести власну точку зору, оцінити аргументи та грамотно викласти думки на папері;
- сформуванню усвідомлення магістрами, що навички усного й писемного наукового мовлення, вміння писати тексти, публічної презентації своїх думок є запорукою успішної кар'єри в обраній сфері.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують: ОК – 12

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>ПРН 1_ Здатність до критичного мислення, розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.</p> <p>ПРН 4_ Здатність до використання зарубіжного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійної підготовка наукових публікацій до зарубіжних видань та участь у міжнародних наукових проектах.</p> <p>ПРН 11_ Здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.</p>	<p>ЗК 1_Світоглядна Здатність до розуміння широкого кола філософських питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критичне мислення; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналіз міждисциплінарних явищ та процесів; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу.</p> <p>ЗК 2_Методологічна Здатність до розуміння сучасної методології освіти; здатність до застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка та впровадження дослідницьких проектів, «start-up»; методологічно та технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати; ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень та інновацій</p> <p>ЗК 4_Інформаційна Здатність аналізувати інформацію з різних джерел, користуватися бібліотеками (традиційними і електронними); професійно володіти основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки</p>

		<p>інформації; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань; використання закордонного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз Scopus Web of Science, самостійної підготовки наукових публікацій до іноземних видань та участь у міжнародних наукових проектах.</p> <p>ЗК 6_ Підприємницька Здатність визначати підприємницькі можливості власного дослідницького проекту, результатів наукового пошуку, участі у проектній діяльності, прогнозувати вплив власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни.</p>
2.	<p>ПРН 21_ Вміти ефективно здійснювати педагогічну взаємодію з різними соціальними групами; забезпечувати ефективний прямий та зворотній зв'язок, контакт з батьками через організацію різних форм роботи; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.</p> <p>ПРН 15_ Розуміння особливостей становлення особистості у процесі виховання і самовиховання та здатність використовувати сучасні виховні системи та технології, реалізовувати ціннісно-смысловий підхід до виховання дітей і молоді.</p>	<p>ФЗК 2_ Методична Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність; розуміти гносеологічні основи освітньої діяльності; адекватно застосовувати наукові методи для виконання завдань власного дослідження; використовувати існуючі, модифікувати та створювати педагогічні методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряти їх ефективність; впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для реалізації</p>

		<p>наукового задуму дослідження</p> <p>ФЗК 3_Психологічна психологічна готовність до наукової діяльності, розвиток наукового мислення; здатність володіти знаннями про закономірності філогенезу та онтогенезу людини на різних вікових етапах, про розвиток психічних процесів людини; до емоційної саморегуляції, розвитку вольових якостей, самоорганізації та самоактуалізації; самоаналізу результатів наукової діяльності; виявлення креативних здібностей для самостійного вирішення дослідницьких завдань; дотримання етичних принципів роботи в системі «людина-людина»; виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей</p> <p>ФЗК 4_Діагностична Здатність проводити моніторинг власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному педагогічному дослідженні</p>
3.	<p>ПРН 27_ Вміти свідомо застосовувати у роботі наукові й практичні здобутки різних систем освіти; розбиратися у специфіці систем освіти різних країн світу, визначати вплив на сучасні освітні перетворення, робити висновки для практичного застосування у власній педагогічній діяльності шляхом використання на заняттях, в управлінській діяльності, іграх та інших видах роботи з дітьми різного віку.</p>	<p>ФСК 2_ Здатність до диференціації педагогічної діяльності відповідно до специфіки професійних категорій; застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті; впровадження інноваційних процесів у</p>

		<p>професійну освіту; розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки; здатність здійснювати прогностичні, планувально-організаційні функції в управлінні закладом освіти; визначати стратегічні лінії розвитку закладу освіти; передбачати можливі ризики зовнішнього і внутрішнього характеру та завчасно уникати їх негативного впливу.</p> <p>ФСК 6_ Здатність впроваджувати інноваційні технології в освітній процес педагогічних закладів вищої освіти; ефективно використовувати педагогічні знання, уміння, оновлені методики, інтерактивні методи, ІКТ для розв'язання проблеми подолання антиінноваційних бар'єрів у професійній діяльності та вдосконалення якості вищої освіти.</p>
--	--	--

Основні результати навчання та компетентності, які вони формують: ОК -13

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>ПРН 1_ Здатність до критичного мислення, розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.</p> <p>ПРН 2_ Здатність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробки та впровадження дослідницьких проєктів, здійснення наукового дослідження та інтерпретація його результатів, ефективного висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень</p> <p>ПРН 8_ Здатність представляти в усній і</p>	<p>ЗК 2_Методологічна</p> <p>Здатність до розуміння сучасної методології освіти; здатність до застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка та впровадження дослідницьких проєктів, «start-up»; методологічно та технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати; ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень та інновацій</p>

	<p>письмовій формі перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 9_ Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначати проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складати робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері освітніх, педагогічних наук</p> <p>ПРН 10_ Здатність вибудовувати алгоритм наукового дослідження у сфері освітніх, педагогічних наук, використовувати методологічні принципи наукового дослідження, організувати та проводити педагогічне спостереження і педагогічний експеримент, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 11_ Здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.</p>	<p>ЗК 6_ Підприємницька</p> <p>Здатність визначати підприємницькі можливості власного дослідницького проекту, результатів наукового пошуку, участі у проектній діяльності, прогнозувати вплив власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни.</p>
2.	<p>ПРН 15_ Розуміння особливостей становлення особистості у процесі виховання і самовиховання та здатність використовувати сучасні виховні системи та технології, реалізовувати ціннісно-смысловий підхід до виховання дітей і молоді</p> <p>ПРН 21_ Вміти ефективно здійснювати педагогічну взаємодію з різними соціальними групами; забезпечувати ефективний прямий та зворотній зв'язок, контакт з батьками через організацію різних форм роботи; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти</p>	<p>ФЗК 1_ Педагогічна Здатність оперувати науковою термінологією педагогічної науки та вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їх узагальнення; розуміти системність, взаємозв'язок та цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; орієнтуватися у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні; розглядати педагогічні явища, розвиток освіти та науки у їх історичній ретроспективі; застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у</p>

		власному науковому дослідженні ФЗК 4_Діагностична Здатність проводити моніторинг власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному педагогічному дослідженні
3.	ПРН 27_ Вміти свідомо застосовувати у роботі наукові й практичні здобутки різних систем освіти; розбиратися у специфіці систем освіти різних країн світу, визначати вплив на сучасні освітні перетворення, робити висновки для практичного застосування у власній педагогічній діяльності шляхом використання на заняттях, в управлінській діяльності, іграх та інших видах роботи з дітьми різного віку.	ФЗК 2_ Здатність до диференціації педагогічної діяльності відповідно до специфіки професійних категорій; застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті; впровадження інноваційних процесів у професійну освіту; розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки; здатність здійснювати прогностичні, планувально-організаційні функції в управлінні закладом освіти; визначати стратегічні лінії розвитку закладу освіти; передбачати можливі ризики зовнішнього і внутрішнього характеру та завчасно уникати їх негативного впливу.

Мета і завдання навчальної дисципліни – сформувати у студентів основи наукової етики, академічної доброчесності як складової академічної культури, творчої роботи з джерелами, недопустимість плагіату; уміння створювати українською мовою зразки різних видів академічного письма за фаховою тематикою (наукові статті, авторські тези доповідей, анотації, авторські анотації, реферати, курсові й магістерські роботи); визначати ключові слова, дослідити тему, довести власну точку зору, оцінити аргументи та грамотно викласти думки на папері; сформувати усвідомлення магістрами, що навички усного й писемного

наукового мовлення, уміння писати тексти, публічної презентації своїх думок є запорукою успішної кар'єри в обраній сфері.

Основним завданням навчальної дисципліни «Академічне письмо» є формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності для забезпечення ефективного письмового спілкування в професійному середовищі, здатності до самооцінки, саморозвитку та самостійної наукової діяльності

Програма навчальної дисципліни: Академічна культура, академічна доброчесність, інтелектуальна власність, авторське право, порушення академічної чесності, плагіат, компіляція, покарання за академічну недоброчесність. Академічні тексти (стаття, авторські тези й анотації, ключові слова, реферати, курсові й магістерські роботи). Структурні, лексичні, стилістичні особливості написання академічних текстів. Культура наукового мовлення. Дослідницька робота. Джерельна база. Бібліографія. Правила посилань та цитувань.

Бібліографія: 1. Н. Шліхта, І. Шліхта. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с. (Створено в рамках Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIP у партнерстві з МОН України та за підтримки Посольства США в Україні). 2. Семенов О.М. Культура наукової української мови. 2-ге видання, стереотипне («Академія»), 2012. – 216 с. 3. Вихованець І.Р. Розмовляймо українською: мовознавчі етюди К., 2012. 4. Волошак Марія. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання: За матеріалами засобів масової інформації. – К., 2000. 5. Олександр Пономарів. Культура слова: Мовностилістичні поради. – К., 2001.

Методичне забезпечення: студенти забезпечуються конспектами лекцій з проблемних питань курсу, навчальними посібниками автора курсу.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Академічне письмо» тісно пов'язаний із сучасною українською літературною мовою, українською мовою за професійним спрямуванням, стилістикою, риторикою, культурою мовлення.

Основними завданнями вивчення курсу «Академічне письмо» є сформувані у здобувачі вищої в освіти :

- академічну доброчесність як складову академічної культури;
- основи наукової етики;
- основи творчої роботи з науковими джерелами, недопустимість плагіату;
- уміння знаходити і вибирати точні, дохідливі, доречні, правильні мовні засоби для вираження своїх думок і висловлювань;
- дотримання норм сучасної української літературної мови;
- уміння грамотно українською мовою створювати зразки різних видів академічного письма за фаховою тематикою: наукові статті, тези доповідей, анотації, авторські анотації, реферати, курсові й магістерські роботи тощо;
- уміння визначати ключові слова;
- уміння дослідити тему, довести власну точку зору, оцінити аргументи, грамотно викласти думки на папері;
- уміння усно презентувати власне дослідження.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми

№п/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поділ української мови на функціональні стилі, основні риси наукового стилю, застосування їх у мовленні; - єдність комунікативної й номінативної функцій мови; - словниковий склад мови як упорядковану лексико-семантичну систему; - лексико-граматичний матеріал, необхідний для розуміння та написання наукових текстів; - стилістичні особливості тексту; - мовні форми, властиві науковому мовленню; - основні види академічного письма (наукові статті, тези доповідей і ін.); - структурно-композиційні, мовні, комунікативно-риторичні особливості різножанрових текстів академічного письма; - способи висування гіпотез і побудови доказів; - методи написання наукової роботи; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> -здійснювати комунікацію в письмовій формі в межах фахової тематики; - визначати приналежність тексту до наукового стилю мовлення; - використовувати необхідні для наукового стилю лексичні й граматичні форми; - дотримуватися норм стилістики; - зіставляти зміст різних джерел інформації з проблеми наукового дослідження, піддавати критичній оцінці думку авторів; - правильно організувати власні ідеї, ясно і переконливо обґрунтовувати і виражати їх; - реферувати й анотувати наукові тексти; - складати авторську анотацію, написати наукову статтю, тези доповіді та ін. види академічного письма; - визначати ключові слова; - самостійно здобувати потрібну інформацію і творчо її використовувати для писемного спілкування; - цитувати авторів, посилатися на наукові джерела; - оформляти відповідно до державних стандартів бібліографію; - дослідити тему; - довести власну точку зору; - грамотно викласти власні думки на папері; 	<p>Педагогічна, мовна, комунікативна, культурологічна, стилістична, самоосвітня, інформаційна</p>

<ul style="list-style-type: none"> - усно презентувати результати дослідження; - правильно оформлювати наукові тексти різних жанрів; - користуватися словниками різних типів; - користуватися іншомовними словами, уміти замінювати їх, де можливо й потрібно, на українські відповідники; - користуватися термінами й професійною лексикою; - володіти науковим стилем мовлення і письма, мовними засобами наукового тексту. 	
---	--

Результатом вивчення курсу «Академічне письмо» є формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності для забезпечення ефективного письмового спілкування в професійному середовищі, здатності до самооцінки, саморозвитку та самостійної наукової діяльності.

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль 1. Формування академічної культури здобувача вищої освіти.

Дослідницька робота. Робота з джерелами

Семінарські заняття.

Заняття 1.

Теоретична частина – Сутність курсу «Академічне письмо». Академічна культура, академічна доброчесність. Академічна культура й етика у вищій освіті. Академічна нечесність. Основні прояви академічної нечесності. Методи запобігання академічній нечесності. Кодекс професійної етики. Інтелектуальна власність. Авторське право (**Теоретична частина до кожного семінару розроблена викладачем і опрацьовується студентами самостійно див. у Moodle за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=3589>**).

1. *Опрацювати теоретичний матеріал.* Скласти 10 закритих тестових питань до теми «Сутність курсу «Академічне письмо»»

2. Усні виступи: «Академічна доброчесність – вибір успішних професіоналів». «Плагіат у студентських роботах». «Чи є плагіат невід’ємною частиною наукової творчості?» (*Міні-реферат, доповідь, усне повідомлення – на вибір*)

Домашнє завдання – Практичне завдання: написати есе на одну з тем: «Академічна доброчесність – вибір успішних професіоналів». «Ідеальний викладач очима студентів».

Заняття 2. Теоретична частина – Дослідницька робота: вибір теми, добір фактичного матеріалу. Робота з джерелами. Укладання бібліографії. Правила цитування та посилання на використані джерела. Цитата. Збереження особливостей авторського написання. Належне цитування й оформлення посилань – основна умова уникнення плагіату. Національні правила оформлення бібліографічних посилань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальне положення та правила складання).

1. *Опрацювати теоретичний матеріал.* Скласти 10 закритих тестових питань до теми «Дослідницька робота»

2. Обговорення есе, написаних вдома. Мовленнєві особливості усного повідомлення.

Домашнє завдання – обрати тему статті (доповіді на студентській науковій конференції), сформулювати її.

Модуль 2. Стиль та види академічного письма. Загальні вимоги до наукової роботи. Види академічних текстів

Заняття 3.

1. Теоретична частина – види цитувань, їх оформлення. Державні стандарти бібліографічних посилань. Види академічних текстів. Мовно-стильові засоби академічного письма. Скласти 10 закритих тестових питань до теми.

2. Редагування та обговорення обраних тем статей, доповідей, повідомлень, тез доповідей.

Домашнє завдання – написати анотацію до тез доповіді, визначити ключові слова.

Заняття 4. Теоретична частина – Наукова стаття і тези як види академічного письма. Сучасні вимоги до змісту, структури й оформлення наукової статті, етапи підготовки статті до друку. Структура наукової статті: назва, відомості про автора, анотації (українською й англійською мовами), ключові слова. Вступ, аналіз останніх наукових публікацій з теми дослідження, теоретичне обґрунтування, постановка проблеми, визначення мети, завдань, актуальність; аналіз даних, дискусія; наукова й методична значущість; рекомендації і перспективи подальшого дослідження, висновки, список використаних джерел (іноді додатки). **Тези** як специфічний науковий жанр. Підготовка тез доповіді. Правила написання анотацій до статті. Мовностилістичні вимоги до тексту статті, тез, анотації.

Практичне користування різними типами словників української мови. Перекладні словники. Галузеві словники. Уміння користуватися довідковою літературою. Синоніми в науковому мовленні. Вимоги до написання статей. Алгоритм написання наукової статті (формулювання задуму і складання плану статті; розвиток наукової гіпотези; чітка логічна структура komponування окремих розділів статті; відбір і підготовка матеріалів). Мовностилістичні особливості викладу матеріалу. Анотація. Ключові слова.

1. *Опрацювати теоретичний матеріал.* Скласти 10 закритих тестових питань до теми.

2. Обговорення анотацій і ключових слів до статей (тез), редагування сформульованих тем статей. Обговорення проектів статей.

Домашнє завдання: Написати фрагмент статті або тези доповіді на обрану тему. Проілюструвати кілька цитувань, дотримуючись вимог академічної доброчесності.

Заняття 5.

Український правопис: нова редакція: Знайомство з внесеними в правопис змінами. Норми й правила нової редакції Правопису. Варіативність правописної норми.

Домашнє завдання – повторити правила написання за новим правописом; виконати вправи, дотримуючись змін у правописі.

Заняття 6. Теоретична частина – Загальна характеристика видів академічного письма. Монографія, дисертація, магістерська робота, реферат, наукова стаття, різні види анотацій, тези, рецензія. Розміри й оформлення академічних текстів.

1. *Опрацювати теоретичний матеріал.* Скласти 10 закритих тестових питань до теми.

2. Перевірка цитувань, фрагментів статей (тез), укладання списку використаних джерел (літератури) до статті за вимогами ДСТУ 8302:2015.

Домашнє завдання – Завершити роботу над тезами. Проілюструвати цитати й посилання, дотримуючись вимог академічної доброчесності (на матеріалі тез або I розділу магістерської роботи).

Заняття 7. Теоретична частина – Мовностилістичні особливості наукової (магістерської) роботи. Вступ і його складники. Принципи поділу роботи на розділи й підрозділи. Абзаци. Зв'язність і цілісність тексту. Мовні засоби поєднання частин наукового тексту. Слова-маркери, вставні слова і словосполучення. Стилістика наукового тексту, коректне використання в тексті синонімів, термінів, порівнянь, аббревіатур, скорочень. Правила написання магістерської роботи, її лексико-граматичні, синтаксичні, стилістичні особливості.

1. *Опрацювати теоретичний матеріал.* Скласти 10 закритих тестових питань до теми.

2. Презентація тез, редагування, внесення авторських правок.

3. Робота з текстами тез або статей, опрацювання рукопису; перевірка написання відповідно до правил нової редакції правопису.

Домашнє завдання – написати рецензію на статтю (обмінятися тезами/статтями з одногрупниками).

Заняття 8.

Залікова контрольна робота. (2 години) Написати есе на тему: «Що дасть мені в майбутньому дотримання норм академічної доброчесності в університеті?» – **аудиторно/дистанційно.**

8. Самостійна робота (перевіряється на практичних заняттях та в дні консультацій викладача)

№	Назва теми	Кількість годин. Термін виконання
1.	Наукова проблема і її опис. Програма і план дослідження.	4
2.	Збір та обробка інформаційних матеріалів. Використання джерел з мережі Інтернет та друкованих видань.	4
3.	Авторство і анонімність в науковому тексті. Запозичення.	4
4.	Структура абзацу. Основна ідея, розвиток основної ідеї, ілюстрація ідеї, висновок.	4
5.	Використання абревіатур. Використання займенників і скорочень. Мовні засоби поєднання частин наукового тексту. Синоніми в науковому тексті. Слова-маркери.	4
6.	Ставлення автора до цитованого матеріалу. Різні способи цитування: пряме цитування та посилання.	4
7.	Використання посилань. Фрази і вирази, які використовуються для включення посилань і цитат в текст роботи.	4
8.	Доповідь. Цілі написання доповіді. Структура доповіді. Огляд літератури. Презентація доповіді.	4
9.	Наукова стаття. Редагування тексту статті одnogрупника. Анотація. Ключові слова. Тези доповіді.	6
10.	Програма Microsoft Power Point і її можливості. Створення презентації на основі шаблону Microsoft Power Point. Налаштування анімації її об'єктів, переходів слайдів і демонстрації презентації. Створення презентації з малюнками-фотографіями. Підготовка роздаткового матеріалу.	4
11.	Ознайомлення з текстом «Положення про академічну доброчесність в НПУ імені М.П. Драгоманова»	4
12.	Національні правила оформлення бібліографічних посилань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальне положення та правила складання).	4
		Усього: 50

9. Індивідуальні завдання

1. Підготувати аналіз наукових текстів з обраної теми наукового дослідження (програма і план дослідження).
2. Підготувати змістовний аналітичний огляд вже опублікованої наукової статті.
3. Провести змістовний і текстологічний аналіз вже опублікованої статті.
4. Підготувати анотацію своєї наукової праці: курсової роботи, наукової публікації.
5. Підготувати начерк теоретичного розділу курсової, бакалаврської роботи: концептуальна частина і методологія дослідження.
6. Підготувати презентацію теоретичної частини наукового дослідження з використанням мультимедійного проєктора.

10. Методи навчання

Інтерактивний метод навчання, який включає інтерактивні лекції-дискусії, читання, обговорення, робота з текстами в групах, презентації.

5. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- стандартизовані тести;
- виступи на наукових заходах;
- аналіз наукових праць;
- реферати,
- редагування тексту;
- презентації результатів виконаних індивідуальних завдань.

6. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль, який здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії на практичних заняттях, а також результатів виконання завдань самостійної роботи;
- модульна контрольна робота після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни (завдання, тести);
- модульний контроль виконання ІНДЗ.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.

- *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонено (у т. ч. із

використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування (наприклад, у програмі MOODLE).

- *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проєкту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії оцінювання на практичних заняттях:

За роботу на занятті здобувач вищої освіти може отримати бали залежно від теми заняття згідно із запланованим розподілом балів.

90-100% балів: здобувач вищої освіти демонструє ґрунтовні знання матеріалу в повному обсязі, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

75-89% балів: здобувач вищої освіти демонструє повні, систематичні знання, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань, самостійно аналізує явища, факти, однак при викладі матеріалу студент допускає несуттєві помилки.

50-78% балів: здобувач вищої освіти демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із проблемних питань семінару, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

30-49% бали: здобувач вищої освіти демонструє фрагментарні знання матеріалу, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

20-29% балів: здобувач вищої освіти демонструє фрагментарні знання, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки в аналізі явищ, фактів, використанні термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

0 балів: здобувач вищої освіти не володіє знаннями із теми заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D		
60-64	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проєктор – демонстрація презентацій.
2. Комп'ютери з доступом до Інтернету.

Питання для підсумкового контролю

- 1 Сутність курсу «Академічне письмо».
- 2 Академічна культура й етика у вищій школі.
  1. Академічна нечесність, основні її прояви.
  2. Методи запобігання академічній нечесності.
  3. Інтелектуальна власність.
  4. Авторське право.
  5. Цитата. Правила цитування й оформлення посилань.
  6. Державні стандарти бібліографічних посилань.
  7. Пошук інформації в інтернеті.
  8. Загальна характеристика видів академічного письма.
  9. Вимоги до мовленнєвого оформлення академічних текстів.
  10. Науковий стиль української мови. Основні його ознаки.
  11. Функціональне призначення наукового стилю.
  12. Вимоги до «культури наукового мовлення».
  13. Наукове й професійне мовлення. Спільні й відмінні риси.
  14. Норми літературної мови в усній і писемній формах.
  15. Терміни.
  16. Наукова фразеологія.
  17. Абстрактна лексика в академічному письмі.
  18. Типи словників української мови.
  19. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до змісту, структури й оформлення статті.
  20. Тези доповіді, вимоги до оформлення й написання.
  21. Анотація до статті. Особливості написання.
  22. Ключові слова.
  23. Рецензія на статтю. Вимоги до написання.
  24. Поділ наукового тексту на розділи й підрозділи. Абзаци в науковому тексті.
  25. Мовні засоби поєднання частин наукового тексту.
  26. Синоніми в науковому тексті.
  27. Структура магістерської роботи. Вступ, його складники, особливості формулювання.
  28. Усна презентація виконаного дослідження.

Список рекомендованої літератури:

1. Американська асоціація університетських професорів // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 257–258.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
3. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення») // Бюлетень ВАК України. – К., 2011. – № 9/10. – С. 2–10.
4. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
5. Ідея Університету: Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. Львів: Літопис, 2002. – 304 с.
6. Кодекс етики університету Конкордія // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 231–256.
7. Нортвудський університет (американський приватний університет, заснований у 1959 р.). Кодекс етики // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 259 – 260.
8. Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. – Харків: Права людини, 2008. – 32 с.

Посібники, підручники, довідкова література

1. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. – 4-е вид. перероб. і доп. – Київ: «Українська книга», 1997. – 336 с.
2. Вихованець І.Р. Розмовляймо українською: мовознавчі етюди/ Іван Вихованець; післямова А. Загнітка. – К.: Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2012. – 160 с.
3. Волощак Марія. Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання: За матеріалами засобів масової інформації. – К.: Вид. центр «Просвіта», 2000. – 128 с.
4. Коваль А.П. Культура ділового мовлення. Писемне та усне ділове спілкування. Вид.2-е, перероблене і доповнене, Видавниче об'єднання «Вища школа», Видавництво при Київському державному університеті, К, 1977. – 295 с.
5. Культура української мови. Довідник/ С.Я. Єрмоленко, Н.Я. Дзюбишина-Мельник, К.В. Ленець та ін.; за ред. В.М. Русанівського. – К.: - Либідь, 1990. – 304 с.
6. Литвин Л.П., Семеренко Г.В. українська мова за професійним спрямуванням: теорія і практика: навч. посібн./Л.П. Литвин, Г.В. Семеренко. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2016. – 424 с.

7. Олександр Пономарів. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посібник. 2-ге вид. стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 240 с.
8. О. Пометун., Л. Пироженко Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. К., «АПН» 2002.
9. Семенов О.М. Культура наукової української мови. 2-ге видання, стереотипне («Академія»), 2012. – 216 с.
10. Український правопис. Київ, Наукова думка, 2019. – 391 с.
11. Фаріон І.Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей): [монографія], - Вид. 3-тє, доп. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. – 332 с.
12. Н. Шліхта, І. Шліхта. основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с. (Створено в рамках Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP у партнерстві з МОН України та за підтримки Посольства США в Україні).